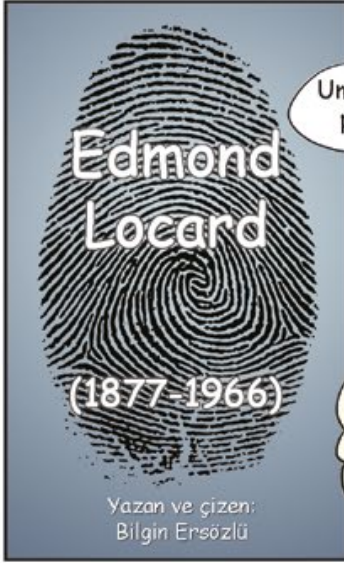

SİMİT ve PEYNİR'le BİLİM İNSANI ÖYKÜLERİ

Yazan ve çizen:
Bilgin Ersözlü

1889 yılında, Fransa'nın Lyon kentindeyiz. Locard ailesi Edmond'un kız kardeşi Marguerite'in yaş gününü kutluyor.

Umarım yaptığım kremalı pastayı beğenirsiniz.

Ellerine sağlık karıcığım. Nefis görünüyor.

Yeni yaşın kutlu olsun kardeşim.

Teşekkür ederim abi. Aa! Sana çileksiz bir dilim mi denk gelmiş?

Elinize sağlık teyze. Nice yaşlara Marguerite. Size zahmet ince bir dilim de buraya alabilir miyiz?

Hayır Simitçiğim, hayır. Şekerli yiyecekler kedi ve köpeklere zararlı.

Çileksiz mi, nasıl olur? Pastayı her birimize üçer dörder çilek gelecek şekilde dilimlediğime eminim.

Üzerinde çilek olmasaydı pastayı mutfaktan getirirken mutlaka fark ederdim.

Edmond tabağındaki pastayı dikkatle inceler.

Krema katmanının üzerinde az önce burada birkaç çilek durduğunu gösteren çukurlar var...

...ama bu çukur diğerlerinden farklı. Çileğin rengi kremaya geçmemiş. Acaba biri çilekleri yerken pastama burnunu sokmuş olabilir mi?

Öyleyse Edmond'un çilekleri nereye kayboldu? Bu işte bir bit yeniği var.

Anlarsız şimdi.

Yemin ederim ben yapmadım! Hem bakın, pastadaki burun izi kocaman. Benim burnumsa küçücük.

Ha ha, doğru. Ayrıca ben suçun işlendiği sırada yanımda olduğuna şahidim.

Lüplüp! Yoksa çileklerimi sen mi yedin?

Ha ha ha! Kesinlikle Lüplüp yemiş. Baksanıza, yalanıyor ve burnunun üzerinde hâlâ krema var!

Ah Lüplüp ah, kaşla göz arasında nasıl becerdin bunu! Sana hemen bol çilekli yeni bir dilim geliyor Edmond.

Şlap!

Eh, adını Lüplüp koyduklarına göre belli ki fazlasıyla iştahlı bir köpek. Olağan şüpheli oyken kanıt aramaya gerek var mıydı?

Vardı çünkü şüphe yetmez, suçu kimin işlediğini kanıtlamak gerekir. "Kayıp Çilekler Vakası" da olay yeri incelemesinde elde edilen burun izi kanıtıyla çözüldü işte.

Pek çok insanın dikkat etmediği ayrıntılar üzerine düşünüp onları değerlendirerek birtakım çıkarımlara ulaşmak, Edmond için eğlenceli ve yararlı sonuçlar veren bir bulmaca oyununa dönüşmüştü. Örneğin bir kış sabahı okula geç kalan sıra arkadaşını tek ayak üzerinde bekleme cezasından kurtaran şey Edmond'un dikkatiydi. Arkadaşı okula gelmek üzere evden çıkarken dedesi sobayı yakmak için birkaç kova kömür taşımamasını istemişti. Ancak bunu anlatamadan öğretmeninden cezayı almıştı bile. Neyse ki Edmond, arkadaşının tırnak altlarındaki kömür tozlarını ortaya çıkararak kanıt olarak sunmuştu.

Hem öğrenmek hem de eğlenmek için bol bol kitap okuyan Edmond, üniversite çağına geldiğinde tıp fakültesini seçti. Zorlu tıp eğitimi sırasında dinlenmek istediği zaman yine kitaplara sarılıyordu. Ünlü dedektif Sherlock Holmes karakteri ile de öğrenciyken tanıştı.

Bayıyorum bu Sherlock Holmes ve yardımcısı Dr. Watson'a. Suçluları yine akıl ve mantık yürütüp bilimsel yöntemler kullanarak enselediler!

Merak ettim, ne zaman yayımlanmış o öyküler?

Bakayım... Yazarı Arthur Conan Doyle. 1887'den 1927'ye kadar tam 62 Sherlock Holmes macerası yazmış Simitçiğim.

Dedektiflik öykülerinden aldığı ilham, doktor ünvanına kavuşan Edmond'u o dönemde henüz emekleme aşamasındaki bir uzmanlık alanı olan adli tıba yöneltti. Ancak hukuk bilmeden bu alanın hakkını veremeyeceğini düşünen Edmond, hukuk fakültesini de bitirdi.

Polis karakolundan telgraf geldi, çözülemeyen bir olay için size danışmak istiyorlar Bay Locard.

Adli tıbbın önemi anlaşılmaya başlıyor galiba. Gidelim!

Büyütecimi aldım. Hadi biz de gidelim Peynirciğim.

Ha ha! Peki, gidelim.

Edmond adli tıp görevleri sayesinde pek çok olay yerinde bulundu. Bu sayede güvenlik güçlerinin, suçluların yakalanmasını sağlayacak kanıtları toplama işinde ne kadar bilgisiz ve yetersiz olduğunu anladı.

Memur bey, çamurdaki şu ayak izi bir suçluya ait olabilir. Üzerine basılırsa kaybolur gider. O yüzden bu alanı bir şeritle çevirip kanıtlar toplanana dek içeri kimse girmemesini sağlayabilir misiniz?

Evet, mesela al şu şeridi kullan polis abi.

Ne yazıyor o şeritte? "OLAY YERİ GİRİLMEZ" İşte bu!

Gördüğü eksikleri gidermek için bilim ve teknolojiadaki gelişmelerden yararlandı, farklı alanlardan uzman kişilerle çalıştı. Bir süre sonra da dünyanın suç soruşturmasına odaklanan ilk laboratuvarını kurdu.

Burada geliştirdiğimiz yeni yöntemler olay yerlerinden parmak izi toplamayı ve izlerin kime ait olduğunu belirlemeyi kolaylaştıracak.

Bunu bilen suçlular eldiven takmayı akıl edemez mi peki?

Haklısın ama parmak izinden başka izler de bırakıyorlardır belki.

Edmond bilimi suç soruşturma süreçlerinin ayrılmaz bir parçası hâline getirdi. Onun geliştirdiği yöntemler hızla dünyaya yayıldı ve standartlaştı.

Bir suçlunun parmak izi, ayak izi, kumaş parçası, saç teli, deri döküntüsü, vücut sıvıları gibi kanıtlar bırakmadan olay yerinden ayrılması neredeyse imkânsız. Oradan ayrılırken de kir, toz, toprak gibi olay yerinden kendisine bulaşan izleri beraberinde götürmesi çok yüksek bir ihtimal.

Olay yeri inceleme ekiplerinin görevi de...

...bu izleri bulmak tabii ki.

Edmond Locard'ın "Her temas bir iz bırakır." şeklinde özetlenen olay yeri inceleme yaklaşımı, bugüne dek sayısız suçlunun yakalanmasını sağladı. Locard, geliştirdiği yöntemler sayesinde adli bilimlerin kurucusu olarak tanınıyor.

Bence bu başarıda küçükken çilekleri yiyen Lüplüp'ün de payı var.

Ha ha ha! O zaman teşekkürler Lüplüp, teşekkürler Edmond abi.

